Verksamhetsberättelse
och bokslut för 2014

NaturochMiljö

Här lanseras vår handbok, Din änglamark, om särskilda naturvärden i jordbruksmiljön.

Foto: Magnus Östman

Verksamhetsberättelse och bokslut för 2014

Natur och Miljö är både en liten och en stor organisation. Jämfört med våra finska syskonorganisationer är vi klart mindre, men med våra drygt 3000 personmedlemmar är vi ett medelstort finlandssvenskt förbund. Vi jobbar med komplexa miljöfrågor såsom klimatförändringen och vet att vår insats är viktig. Inom miljöfostransektorn i Svenskfinland är vi idag en stor aktör och inom nischen svenskspråkiga facktidskrifter om naturen och miljön har Finlands Natur närapå monopolställning.

Natur och Miljö har en stark kompetens inom jordbrukets miljöfrågor. Vi valde därför att satsa mycket resurser på att försöka påverka de sista och avgörande besluten inom reformen av jordbrukets miljöersättningar. Jordbruksstöden är av central betydelse både för vattendragens tillstånd och för den biologiska mångfalden i jordbrukslandskapet. Våra sakkunniga deltog i arbetsgrupper med tjänstemän inom jordbruksförvaltningen, briefade politiker och debatterade med andra intressenter, direkt och via media.

Jordbruksmiljön i fokus

Vår strategi är inte bara att kritisera och kräva åtgärder av andra, utan också att ge konkret hjälp till aktörer som vill miljöanpassa sin verksamhet. Ett fint exempel på det är handboken *Din änglamark* som vi gav ut på sommaren. *Din änglamark* ger jordbrukare och andra natur-

vänner tips om hur de hittar och skyddar särskilda naturvärden i jordbruksmiljön. Det fanns utan tvekan efterfrågan på denna handbok, eftersom hela den tryckta upplagan på 1000 exemplar gick åt innan årets slut. Handboken producerades genom ett fruktbart samarbete med projektet TEHO+.

Natur och Miljö var igen en synlig aktör i många miljödebatter i Svenskfinland. Vår mångsidighet och passion är vår styrka. Vi gick modigt in i debatter om bland annat varghybrider och jordbrukets inverkan på kustvattnen. Via Miljöakademin som i år handlade om hållbart fiske kunde vi främja dialogen mellan forskare, beslutsfattare och opinionsbildare. Vi skrev välunderbyggda utlåtanden om många lagförslag och politiska program.

Politisk påverkan

Vid sidan av våra strategiska tyngdpunktsområden (jordbruk, skogsbruk, fiske) följde vi med miljöpolitiken på nationell nivå. Vi lobbade mot principbesluten för nya kärnkraftverk och reagerade starkt mot att den nya miljöministern stoppade myrskyddsprogrammet. Diskussionen om vindkraft i kustregionen delar åsikterna också inom organisationen. Vindkraften väckte livlig diskusson på förbundskongressen och motstridiga kommentarer från medlemskåren ledde till att styrelsen tog time-out i uppdateringen av förbundets vindkraftspolicy.

På hösten gick rätt så mycket resurser åt till att planera den nya klimatkampanjen, delvis på bekostnad av arbetet med hållbara primärnäringar.

Även om Natur och Miljö primärt är en nationell miljöorganisation som fokuserar främst på frågor som är aktuella i Svenskfinland fortsatte vi att odla internationella kontakter. Vi medverkade i ett nordiskt projekt om jordbrukets luftutsläpp och förde en livlig dialog

med kolleger inom miljönätverken CCB och FISH gällande policyfrågor om fiskekvoter och fiskodling. Medlemskapet i EEB som firade sitt 40-års jubileum gav oss insyn och inflytande i miljöpolitiken på EU-nivå.

Populära naturskolor

Miljöfostransektorn fortsatte att växa och vi fokuserade tydligare än tidigare på etablerade verksamhetskoncept som naturskolor, läger och Grön Flagg.

Våra naturskollärare ordnade naturskoldagar för sammanlagt 3700 barn och 500 vuxna. Det lyckade utvecklingsprojektet vid Naturskolan Uttern åren 2011–2013 gav oss mod att anställa ytterligare en naturskollärare även för år 2014. Våra lägerskolor fick mycket beröm av deltagarna och vi hoppas nu att ryktet skall sprida sig till nya kunder. Vi tror på vårt koncept och fortsätter gärna med lägerskolorna om det finns efterfrågan. Undervisningsflotten Gerris som sjösattes år 2004 såldes till en lägergård i Kuusamo.

Efterfrågan på naturskoldagar var också stor i Österbotten. Därför tog Kvarkens naturskola under höstterminen det stora steget till att bli en tvålärarenhet. Samarbetet med lärarutbildningen vid Åbo akademi i Vasa fördjupades. Ålands naturskola fick sin elbil och lanserade ett nytt Östersjöprogram som blev mycket populärt. Både Kvarkens naturskola och Ålands naturskola flyttade till nya kontorsutrymmen. Vi sökte efter samarbetspartners med ett intresse av svenskspråkig naturskolverksamhet i Sibbo storskog.

Natur och Miljö medverkade aktivt i flera organisationer och nätverk som främjar miljöfostran på regional och nationell nivå. Den nationella föreningen för naturskolor (LYKKY) och det beredare LYKE-nätverket gjorde betydande insatser för att förbättra naturskolornas verksamhetsförutsättningar. Sällskapet

för miljöfostran (SYKSE) satsade bl.a. på diskussionen om de nya läroplanerna och nästa regeringsprogram.

De nya läroplanerna som träder i kraft 2016/2017 uppmuntrar skolorna att använda uteklassrum betydligt mer än tidigare. Det öppnar nya möjligheter för Natur och Miljö att dela med sig av sitt kunnande i uteundervisning och miljöfostran. Redan nu finns ett spirande intresse för fortbildning. Naturskolan Uttern ordnade sex fortbildnings- och inspirationstillfällen för sammanlagt 136 deltagare under året.

42 svenskspråkiga daghem och skolor deltog i miljöprogrammet Grön Flagg och 36 av dem fick rätt att hissa flaggan i topp. Natur och Miljö utvecklade hjälpen och stödet till deltagarna. Vi förbättrade informationsgången och ordnade rekordmånga träffar och utbildningstillfällen för elever och personal. Samarbetet med SYKSE som sköter Grön flagg på finska och ansvarar för de internationella kontakterna intensifierades.

Sommarlägren i västra Nyland var lyckade, men led av brist på deltagare. Desto roligare var det att Natur och Miljö fick sitt genom tiderna största projektbidrag av Svenska kulturfonden för att utveckla språkdidaktik för naturläger i samarbete med Luonto-Liitto och språkforskare vid Helsingfors universitet. En projektledare anställdes i början av december och de första tvåspråkiga naturlägren ordnas sommaren 2015.

För unga på webben

Natur och Miljö agerade igen primus motor för det tvåspråkiga ungdomsevenemanget Miljöaktionsdagarna som ordnades för sjunde gången. WWF Finland kom med som en ny samarbetspartner. Deltagarantalet blev lägre än väntat, vilket bidrog till att Natur och Miljö i slutet av året beslöt att ta en paus med

projektet som pågått i många år. Ungdomar är fortfarande en viktig målgrupp för Natur och Miljö. I år provade vi på ett nytt sätt att nå ut till unga. Vi utarbetade webbhandboken *Från tanke till handling* (www.tillhandling.fi). Den riktar sig till ungdomsledare som i sitt arbete med ungdomsgrupper vill ta upp stora globala utmaningar såsom överkonsumtion och klimatförändring.

Finlands Natur

Finlands Natur utkom med fyra nummer á 52 sidor. Vi finslipade det nya konceptet för formgivning och innehåll som togs i bruk år 2013.

Den ansträngda ekonomin medförde att en större del av materialet producerades av anställda vid Natur och Miljö än tidigare. Tack vare projektbidrag kunde frilansskribenter anlitas för en omfattande artikelserie om klimatförändringen ur tredje världens perspektiv. Inom redaktionen införde vi nya arbetsrutiner, vilket stärkte den interna journalistiska diskussionen. Eftersom bilder av hög kvalitet är a och o för en naturtidskrift förbättrade vi bildkvaliteten. År 2014 var ett svårt år för tidskrifternas annonsförsäljning, men den tid som allokerades gav god utdelning. Det krävs betydligt större arbetsinsatser i framtiden för att öka intäkterna av annonsförsäljningen.

På förbundskongressen godkände medlemskåren styrelsens förslag att införa en medlemsrabatt på prenumerationer från och med början av år 2015. Den här reformen förtydligar Finlands Naturs status som en facktidskrift, men ställer samtidigt krav på en betydligt aktivare försäljning av prenumerationer. Under år 2015 täckte prenumerations- och annonsförsäljningsintäkterna inte på långt när produktionskostnaderna.

Under året blev det klart att webbplatsen www.naturochmiljo.fi kräver en rejäl uppdate-

ring. Det första steget som togs var att förnya designen för avdelningen *Finlands Natur*.

Natur och Miljö stärkte närvaron på sociala medier. Natur och Miljös egen sida på Facebook gillades vid årets slut av drygt 500 personer och material publicerades i en takt av en nyhet per dag. I projektet Miljöaktionsdagarna testade vi nya sätt att använda sociala medier för marknadsföring.

En av de största utmaningarna för Natur och Miljö är att förbättra kunnandet inom försäljning. Många interna utvärderingar under året sammanfattades med slutsatsen ”bra produkt, men bristande marknadsföring”. Det här gäller också medlemsvärvningen.

Medlemskåren

Antalet personmedlemmar sjönk för femte året i följd, nu med cirka 100 personer, d.v.s. 3 %. Minskningen skedde huvudsakligen i kategorin direktanslutna medlemmar, medan lokalföreningarnas medlemstal glädjande nog hölls konstant. Målsättningen att öka antalet understödande medlemmar uppnåddes inte. Natur och Miljö måste göra en rejäl satsning på marknadsföring och medlemsvärvning under de kommande åren för att bryta trenden med sjunkande medlemstal.

Alla 20 lokalföreningar fortsatte sin verksamhet under året. Natur och Miljö betjänade sina medlemmar genom att sköta medlemsregistret, fakturera medlemsavgifter och skapa mallar för webbsidor.

Medlemskåren samlades till förbundskongress den 27 april på naturcentret Haltia i Noux i Esbo. På förbundskongressen valdes Jonas Biström till ny förbundsordförande efter Camilla Strandberg-Panelius.

Styrelsen samlades till sju möten under året. Fram till förbundskongressen verkade följande personer i styrelsen:

Camilla Strandberg-Panelius (förbundsordförande), Jon Lindström (vice ordförande med Erika Lähde som personlig suppleant), Jannika Reed (Petra Granholm), Anette Bäck (Ralf Wistbacka), Frank Hoverfelt (Kristina Lindström), Jan Åström (Sara Kåll), samt Håkan Eklund (Carolina Silin).

Efter förbundsmötet verkade följande personer i styrelsen:

Jonas Biström (förbundsordförande), Henna Timonen (vice ordförande med Jon Lindström som personlig suppleant), Jannika Reed (Petra Granholm), Anette Bäck (Ralf Wistbacka), Anders Albrecht (Marianne Fred), Jan Åström (Sara Kåll), samt Håkan Eklund (Carolina Silin).

Som revisor fungerade Anders Lundin (CGR) och som verksamhetsgranskare Tom Gullberg.

Sammanlagt utförde personalen 13 årsverken under ledning av verksamhetsledare Bernt Nordman. För den fast anställda personalens del var omsättningen rätt liten, vilket skapade en bra grund för organisationsutveckling. Ledningsgruppen fick en tydligare roll och den ledande miljöfostraren ledde med framgång miljöfostrarnas arbete. Under året uppdaterades instruktionen för beslutsfattande och arbetsgivarpolicyn. En ny plan för fortbildning utformades i dialog mellan arbetsgivaren och personalen.

Natur och Miljö har kontor på fyra olika orter. För att stärka samhörigheten satsade vi mer än tidigare på olika slags gemensamma möten: Hela personalen samlades till fyra planeringsdagar, en sommarfest samt en två dagar lång julfest. Utöver detta träffades miljöfostrarna för egna stimmöten. De många mötena hade en positiv inverkan på arbetsgemenskapen. Arbetshälsovården utnyttjades klart mera än tidigare.

Finlands Natur satsade på artiklar om klimatförändringen ur tredje världens perspektiv.

Foto: Karl Vilhjalmsson

Ekonomisk översikt

Bilden av Natur och Miljös ekonomi är kraftigt tudelad: Miljöfostransektorn har en stabil finansiering med positiva framtidsutsikter, medan det strukturella underskottet för den övriga verksamheten är bekymmersamt. Årets resultat var negativt, -40000 euro, vilket tärde kraftigt på det egna kapitalet som redan i början av året var lågt i förhållande till omsättningen. Förbundets balanserade vinstmedel är -480 € i slutet av år 2014. Det totala egna kapitalet är dock inte negativt tack vare tidigare fonderade medel om 125 000 € av vilka verksamhetsfonden utgör 68 000 €.

I intäkts- och kostnadsbilden skedde inga stora förändringar år 2014 jämfört med år 2013.

Intäkterna var 780 000 €, vilket är 5 000 € mera än året innan. Verksamhetsintäkterna ökade med 23 000 € till 127 000 €, främst tack vare lägerskolsverksamheten vid Naturskolan Uttern. De totala bidragsintäkterna sjönk med 12 000 € jämfört med föregående år, då förbundet erhöll EU-anknytet understöd. Summan av de privata bidragen ökade dock. Statsbidraget från miljöministeriet var 135 000 €, d.v.s. på samma nivå som i fjol. Medlemsintäkterna sjönk med 3 000 € till 93 700 €.

På utgiftssidan steg personalkostnaderna med över 60 000 € till 570 000 € medan de övriga kostnaderna minskade med 8 000 € till 245 000 €. Personalkostnaderna ökade främst inom barn- och ungdomsverksamheten.

Det stora underskottet berodde på många olika faktorer, men huvudsakligen på att intäkterna inte förverkligades enligt budgeten. På årets sista möte fattade styrelsen beslut om att inleda samarbetsförhandlingar i syfte att minska de fasta löneutgifterna.

I oktober fick Natur och Miljö tillstånd för penninginsamling i hela Finland, inklusive landskapet Åland. Tack vare detta kan vi nu aktivt marknadsföra projekt donationer. På sikt kan de bli en viktig inkomstkälla.

RESULTATRÄKNING

	1.1 - 31.12.2014	1.1 - 31.12.2013
Ordinarie verksamhet		
Intäkter	126 814,13	103 288,44
Kostnader		
Personalkostnader	-574 096,72	-510 950,52
Avskrivningar		
Övriga kostnader	-245 321,32	-253 400,55
Kostnader totalt	-819 418,04	-764 351,07
Överskott+/underskott-	**-692 603,91**	**-661 062,63**
Tillförda medel		
Intäkter	523 391,88	541 363,20
Kostnader	-7 435,60	-7 522,80
Överskott+/underskott-	**-176 647,63**	**-127 222,23**
Investerings- och finansieringsverksamhet		
Intäkter	2 012,37	2 764,42
Kostnader	-122,37	-69,76
Överskott+/Underskott-	**-174 757,63**	**-124 527,57**
Allmänna understöd	**135 000,00**	**135 000,00**
Räkenskapsperiodens resultat	**-39 757,63**	**10 472,43**
Bokslutsdispositioner		
Förändring av reserver	-361,89	-241,49
Räkenskapsperiodens överskott+/underskott-	**-40 119,52**	**10 230,94**

BALANSRÄKNING

	31.12.2014	31.12.2013
AKTIVA		
BESTÅENDE AKTIVA		
Materiella tillgångar		
Placeringar	2 000,00	2 000,00
BESTÅENDE AKTIVA	**2 000,00**	**2 000,00**
Fonder med egen täckning		
Skärgårdsfonden	33 296,74	32 902,85
RÖRLIGA AKTIVA		
Omsättningstillgångar		
Färdiga produkter/Varor	643,15	1 523,25
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	1 711,20	4 786,40
Övriga fordringar	32,00	0,00
Resultatregleringar	32 252,20	80 111,28
Kortfristiga fordringar	33 995,40	84 897,68
Kassa och bank	223 708,04	165 516,40
RÖRLIGA AKTIVA	**258 346,59**	**251 937,33**
AKTIVA	**293 643,33**	**286 840,18**
PASSIVA		
EGET KAPITAL		
Fonder med egen täckning		
Skärgårdsfonden	33 296,74	32 902,85
Fonder		
Övriga fonder	92 260,17	92 260,17
Balanserade vinstmedel	39 638,70	29 407,76
Räkenskapsperiodens vinst/förlust	-40 119,52	10 230,94
EGET KAPITAL TOTALT	**125 076,09**	**164 801,72**
FRÄMMANDE KAPITAL		
Kortfristiga skulder		
Skulder till leverantörer	6 585,63	3 264,08
Övriga skulder	10 803,40	8 596,10
Resultatregleringar	151 178,21	110 178,28
FRÄMMANDE KAPITAL TOTALT	**168 567,24**	**122 038,46**
PASSIVA	**293 643,33**	**286 840,18**

NOTER TILL BOKSLUTET 31.12.2014

Fordringar och skulder i utländsk valuta har omräknats till euro enligt den kurs som noterades på bokslutsdagen.

	2014	2013
PERSONAL		
Föreningen har under året haft 11 (10) fast anställda.		
Löner	463 237,67	413 129,77
Pensionskostnader	80 123,10	71 742,28
Övriga lönebikostnader	14 965,80	13 294,25
Övriga personalkostnader	15 770,15	12 784,22
FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL		
Fonder med egen täckning 1.1		
Skärgårdsfonden	32 902,85	32 661,36
Ökning	361,89	241,36
Fordran	32,00	0,00
Fonder med egen täckning 31.12	33 296,74	32 902,85
Övriga fonder 1.1		
Naturskolans hyresfond	22 387,71	22.387,71
Ständiga medlemmar	1 872,46	1.872,46
Verksamhetsfond	68 000,00	68.000,00
Övriga fonder 31.12	92 260,17	92.260,17
Balanserade vinstmedel 1.1	39 638,70	29 407,76
Årets över/ -underskott	-40 119,52	10 230,94
Vinstmedel 31.12	-480,82	39 638,70
Eget kapital totalt 31.12	125 076,09	164 801,72

Under året erhållna bidrag vilka överförts till följande år (ingår i passiva resultatregleringar) 78 104,86 (52 363,02).

Revisionsarvode åt KPMG: 2 939,42 (2 847,04)

BOKSLUTETS OCH VERKSAMHETS-BERÄTTELSENS UNDERSKRIFTER

Helsingfors den 7.2.2015

Biström Jonas, ordförande

Timonen Henna, viceordförande

Albrecht Anders

Bäck Annette

Kåll Sara

Reed Jannika

Silin Carolina

Nordman Bernt, verksamhetsledare

Revisionsanteckning

Över utförd revision har idag avgetts berättelse.

Helsingfors den 27.2.2015

Lundin Anders, CGR
KPMG

Granskningsanteckning

Över utförd verksamhetsgranskning har idag avgetts berättelse.

Helsingfors den 27.2.2015

Gullberg Tom, Verksamhetsgranskare

Natur och Miljö är en oberoende, ideell miljöorganisation, grundad 1970. Vi är aktiva i Svenskfinland och på Åland, men deltar också i internationella nätverk. Vår verksamhet har idag två huvudspår: miljöfostran och miljöpolitisk verksamhet. Gedigen sakkunskap är vårt trumfkort.

Läs mer om vad vi gör på www.naturochmiljo.fi

Bli medlem idag!

Natur och Miljö rf
telefon: (09) 6122290
e-post: kansliet@naturochmiljo.fi
www.naturochmiljo.fi